

Information från Barnhälsovårdsenheten i
Region Stockholm till vårdgivare på BVC

Kära läsare,
det lider mot jul och vi ser återigen en ökad smittspridning i samhället med påföljande restriktioner. Vi hoppas dock att ni kan se fram emot en vilsam, om än småskalig, juledighet. Rekommendationer och riktlinjer kring Covid-19 uppdateras precis som tidigare kontinuerligt och det är därför viktigt att även i fortsättningen hålla sig informerad. Inom barnhälsovården gäller det att ta del av utskicken från er chef, HSF och BHV-enheten, samt via följande informationskanaler:

[Vårdgivarguiden](#)

där det även finns [informationsmaterial](#) som kan skrivas ut och sättas upp på mottagningen.

[FoHM](#)

[Rikshandboken](#)

/Barnhälsovårdsenheten

Den senaste informationen från Folkhälsomyndigheten om barn 0 - 5 år med anledning av covid-19-pandemin

Covid-19: I början av december förändrade Folkhälsomyndigheten rekommendationerna och gick ut med att även yngre barn som bor tillsammans med någon som har covid-19 rekommenderas att stanna hemma i så kallad [hemisolering](#) i minst 7 dagar. Dessutom kom nyligen följande [information](#) till förskola, vårdnadshavare och andra som har kontakt med förskolebarn, där förskolans betydelse för små barns utveckling och välbefinnande understryks. Barns behov av förskola bör därför alltid beaktas samtidigt som man vidtar åtgärder för att skydda barn och personal från smitta.

/Nathalie Gani, vårdutvecklare

BCG-vaccination: informationsbladet till föräldrar [”Bra att veta om vaccination mot tuberkulos”](#) finns nu tillgängligt på nio språk.

/Nathalie Gani, vårdutvecklare

Information om amning på VGG

Visste du om att det finns en sida på VGG som handlar om amning? [Amning på VGG](#)
Sidan innehåller bland annat samlad information om rekommendationer, föreskrifter och riktlinjer för alla professioner som arbetar med amning. Där finns också föreläsningar och [Presentationer](#) från amningskonferensen v. 42 som ordnades av AMSAK. Publikationer och vetenskapliga artiklar i ämnet finns även på denna sida.

/Jeanette Björnell, vårdutvecklare



Utbildningar och områdesträffar sker digitalt även under våren

Situationen i Region Stockholm innebär att BHV-enheten fortsätter med digitala områdesträffar och utbildningar även under våren 2021. Mer information gällande områdesträffarna får ni via er vårdutvecklare. Kalendarium för vårens utbildningar hittar ni på [Vårdgivarguiden](#).

/Nathalie Gani, vårdutvecklare

Att prata om våld på BVC, -nytt material och ny utbildning

Sedan några år tillbaka har en forskningsstudie genomförts i Region Stockholm, med syfte att utvärdera BHV-sjuksköterskans möjlighet att ställa frågor om våldsutsatthet till föräldrar på BVC. Projektet avslutades 2019. Vi på BHV-enheten har därefter diskuterat och fått frågor från er på BVC om hur vi nu går vidare i den här viktiga frågan. Ett önskemål om ett strukturerat arbetssätt att hålla sig till, om man vill börja ta upp frågan om våld rutinmässigt, har också framförts. **Vi har därför tagit fram en samtalsguide som ett stöd för er när ni ska prata om våld och ställa frågor till föräldrar.** Samtalsguiden tar upp hur våld mot barn definieras, hur våldsutsatthet påverkar barns hälsa

och utveckling samt hur BVC kan ta upp frågan om våld dels rutinmässigt dels på indikation. En del av samtalsguiden beskriver hur BVC kan gå vidare om våld upptäcks. **Som ett komplement till samtalsguiden finns också en föräldrabroschyr.** Materialet kommer att läggas upp på vårdgivarguiden. **Vi kommer också att börja erbjuda utbildning i att prata om våld på BVC.** Under utbildningen presenteras materialet tillsammans med fördjupad kunskap om våld och handläggning på BVC. De BVC: er som deltar erbjuds sedan handledning vid minst ett tillfälle.

Är ni intresserade av material och utbildning?

Hör av er till Anna Fröjlinger anna.frojlinger@sll.se

/Anna Fröjlinger, vårdutvecklare

Digitala mötesplatser och föräldragrupper

Föräldraledigheten upplevs som ensam för många, särskilt nu under pandemin. Att få dela tankar om hur vardagen med små barn är och diskutera det som sker i barnets utveckling och i ens föräldraskap med andra i samma situation är ofta hjälpsamt för småbarnsföräldrar. Till hjälp för föräldrar som saknar vänner med barn finns flera digitala verktyg. Ett är hemsidan [rulla vagn](#) där man söker på sitt geografiska område så kommer ”kontaktannonser” för både individuella träffar och grupper upp., eller så skapar man sin egen. En annan variant är appen [bej](#). Om ni möter föräldrar som upplever ensamhet, tipsa gärna om digitala mötesplatser. Under pandemin är det förstås viktigt att påpeka att detta gäller möten utomhus och på säkert avstånd.

För er som funderar på att själva anordna digitala föräldragrupper har vi även som tidigare nämnts, samlat tips och råd i denna [kom-igång-guide](#). Den nationella utvecklingsgruppen för föräldraskapsstöd i grupp kommer i januari även att tillgängliggöra ett nationellt material bestående av en manual med metodstöd för gruppleddare och teman för föräldragrupper. Tillhörande powerpoint presentationer kommer även att tas fram i syfte att underlätta för dem som håller i de digitala föräldragrupporna. Mer information kring detta kommer via er vårdutvecklare. I nuläget kan nyblivna föräldrar även tipsas om följande sex filmade föreläsningar i föräldragruppsanda som tagits fram i [Jämtland/ Härjedalen](#).

Clara Linnros, BHV-psykolog &

Nathalie Gani, vårdutvecklare

Barnhälsovård för barn som bor i familjehem

På [Rikshandboken](#) finns sedan oktober 2020 en reviderad text om barnhälsovård för barn som bor i familjehem. I enlighet med Barnhälsovårdens nationella program har barn som bor i familjehem rätt till både de generella insatser som ges till alla barn och riktade insatser efter behov. **I samband med att barn flyttar från det egna hemmet ska det utökade barnhälsovårdsprogrammet alltid erbjudas. Tidigare studier och kartläggning visar att barn som bor i familjehem har, som grupp betraktad, en sämre fysisk och psykisk hälsa än andra barn.** Barnet kan ha haft traumatiska upplevelser, vara psykiskt och/eller fysiskt försummat och upplevt svåra separationer innan det placerades i familjehem. Det är vanligt att barnet har dålig tandhälsa. **Ofta har barnet innan sin placering inte fått den barnhälsovård som det har rätt till. Vaccinationer och undersökningar kan saknas.** För att kunna erbjuda barnet en kvalitativ god barnhälsovård är det viktigt att samarbeta med socialtjänsten, barnpsykiatri, förskolan, tandvården och barnsjukvården. Det är socialtjänstens uppgift är att ge stöd till både barnets vårdnadshavare och till familjehemmet.

Alla barn och unga som placeras och vårdas utanför det egna hemmet har enligt lag (SFS 2019:975) rätt till en hälsoundersökning som i Region Stockholm skall erbjudas via BUMM. Inför hälsoundersökningen är det viktigt att inhämta tidigare BVC-journalhandlingar för att bedöma om barnet fått del av hela barnhälsovårdens program och för att identifiera eventuella hälsoproblem. **Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hälsoundersökningar av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet enligt SoL, Socialtjänstlagen (2001:453) och LVU, Lagen (1990:52) trädde i kraft den 1 januari 2020.**

Hälsoundersökningen syftar till att uppmärksamma och initiera åtgärder för aktuella och långsiktiga hälsoproblem samt att göra en bedömning av barnets fysiska, psykiska och sociala utveckling. Genom hälsoundersökningen ska även tecken på förekomsten av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning uppmärksammas. Efter hälsoundersökningen, och genomgång av tidigare journalanteckningar, upprättas en plan för kompletterande åtgärder. **Hälsoundersökningen skiljer sig från den läkarundersökning enligt LVU 32 §, som inriktar sig på akuta behov som kan finnas inför ett omhändertagande.**

Eftersom mycket kan vara nytt för både barnet och familjehemsföräldrarna är det viktigt att en god och nära kontakt etableras mellan BVC och familjehemmet i samråd med ansvarig socialtjänst. Med hänsyn

till barnets behov ska en individualiserad barnhälsovård erbjudas genom till exempel fler hembesök, teambesök, uppföljande hälsoundersökningar och utökade bedömningar inför remiss till annan vårdgivare. Barnhälsovården ska tillsammans med socialtjänsten erbjuda stöd till familjehemmet i dess roll som förälder.

/Lotta Lindfors, vårdutvecklare

EPDS på barnmorskemottagningarna i Region Stockholm

I mars 2020 infördes EPDS-screening på barnmorskemottagningarna i Region Stockholm.

Många nyblivna mödrar som är nedstämda har varit det redan under graviditeten. Genom ett strukturerat arbete och tidigare insatser hoppas vi kunna hjälpa gravida till ett bättre mående redan under graviditeten och ett bättre utgångsläge när barnet är fött. **Samtalet om psykiskt mående med EPDS som underlag ska genomföras i graviditetsvecka 16 då även bland annat känslor inför födandet såsom eventuell förlossningsrädsla samt eventuell oro inför amning och kommande föräldraskap tas upp.** BMM kan efter EPDS-samtalet vid behov erbjuda upp till två stödsamtal hos barnmorska på egna mottagningen och/eller hänvisa till någon av de instanser som även BVC nyttjar såsom första linjens psykiatri, vuxenpsykiatri och BUP. Barnmorskan kan även använda EPDS vid annan tidpunkt i samband med graviditetsvård t. ex vid sen inskrivning eller på indikation.

Lyssna gärna på MHV-podden där det finns tre avsnitt som handlar om EPDS under graviditet:

[Vad är EPDS och varför används EPDS?](#)

[Att använda EPDS i sitt arbete på barnmorskemottagning](#)

[Att använda EPDS i sitt arbete på barnmorskemottagning - fortsättning](#)

/Mödravården i Region Stockholm

Nytt på Rikshandboken

Det har nyligen publicerats en text om [trots](#) på Rikshandboken. Den **beskriver trots som del av normal utveckling, hur utmanande det kan vara, och vilken typ av bemötande som är gynnsamt om det drar iväg för mycket med konflikter i samband med en trotsigare period.** Ett sådant bemötande handlar om -Att ge barnet mycket positiv uppmärksamhet, -Att ge barnet lite negativ uppmärksamhet, -Att hjälpa barnet med svåra situationer, -Att hjälpa barnet hantera starka känslor. Texten tar också upp riskerna som är förenade med eskalerande trotsigt beteende och

frekventa utbrott och uppmuntrar därför till vidare stöd. **Förhoppningen är att texten ska hjälpa er BHV-sjuksköterskor i föräldrasamtal om trots och konflikter.** På slutet finns en lista förslag på frågor till föräldrar, för att underlätta samtal och få igång deras reflektion kring hur barnet mår och vad det kan behöva. Men också för att hjälpa med bedömning om familjer behöver mer stöd.

Det finns även en text om [stödsamtal](#), skriven av Birgitta Wickberg som precis har publicerats. **Den beskriver bland annat det förhållningssätt som är önskvärt i stödsamtal, eller *counselling*, och ger många exempel på sätt att formulera sig i stödsamtal.** Det är en text som säkerligen kommer vara hjälpsam för er i samtal med nyblivna föräldrar, men också en grundläggande samtalsmetodik som kan vara till nytta även i andra samtal. Inom ramen för BHV-programmet erbjuds numera enskilda föräldrasamtal till bägge föräldrar och även pappa/den icke födande föräldern kan erbjudas stödsamtal på BVC. Texten i Rikshandoken beskriver enbart samtal med mammor, men samma förhållningssätt i stödsamtalen som texten beskriver kan användas oavsett vilken av föräldrarna det gäller. Texten beskriver också ett arbetssätt där BHV-sjuksköterskan bokar in en samtalsserie på 3–5 samtal. Detta är ett arbetssätt som vi övergivit i Stockholm och här erbjuds numera ett samtal i taget.

/Clara Linnros, BHV-psykolog

Höftundersökningar på BVC leder till förbättrad diagnostik av sent upptäckt höftluxation

Enligt följande artikel i [Läkartidningen](#) leder höftledsundersökningar på BVC till upptäckt av hela 55% av alla höftledsluxationer efter 2 veckors ålder.

/Sabar Nejat, barnhälsovårdsöverläkare

Aktuella amningsmottagningar december 2020

Södertälje amningsmottagning, Södertälje

Nygatan 22 22, plan 5, SÖDERTÄLJE
[08-123 670 00](tel:08-123 670 00)

Kungsholmens Amningsmottagning, Kungsholmen

S:t Eriksgatan 44,
[08-120 555 90](tel:08-120 555 90)

AMSAK
Amnings specialistmottagning,
Östermalm/ Södermalm
Kommendörsgatan 14, STOCKHOLM
[08-643 23 70](tel:08-643 23 70)

Åsögatan 160
08-643 23 70

Vällingby Amningsmottagning,
Hässelby/Vällingby

Vällingby Torg 6,1tr, VÄLLINGBY
[08-123 450 10](tel:08-123 450 10)

Sollentuna amningsmottagning,
Sollentuna

Kung Hans väg 12,
[08-123 360 50](tel:08-123 360 50)

Södermalms amningsmottagning,
Södermalm

Alsnögatan 7,plan 5,STOCKHOLM
[08-123 383 73](tel:08-123 383 73)

Amningscentrum, Södersjukhuset
AB

Sjukhusbacken 10,STOCKHOLM
[08-616 13 25](tel:08-616 13 25)

Mama Mia City amningsmottagning
Karlavägen 60,4 Trappor, STOCKHOLM
[08-506 490 48](tel:08-506 490 48)



God Jul önskar
Barnhälsovårdsenheten!